

Wymagania edukacyjne i kryteria oceniania z religii uczniów klas IV-VIII

w Niepublicznej Szkole Podstawowej „4 Pory Roku” w Cielu w roku szkolnym 2023/2024.

Kryteria oceniania uczniów dostosowane są do wymagań dla uczniów, realizowanych w ramach programu do nauczania religii Kościoła katolickiego w Polsce.

Nr programu dla klas I – IV: AZ-1-01/18 z 19.09.2018 - „Zaproszeni na ucztę z Panem Jezusem”

Nr programu dla klas V-VIII: AZ-2-02/20 z 11.05.2020 - „Przez prawdę, piękno i dobro zdobywamy świętość”

Tytuł podręcznika klasy IV: „Odkrywam życie z Jezusem”, Nr AZ-14-01/18-KI-19/23, wydawnictwo Jedność

Tytuł podręcznika klasy V: „Szczęśliwi, którzy szukają prawdy”, Nr AZ-21-01/20-KI-2/20, wydawnictwo Jedność

Tytuł podręcznika klasy VI: „Szczęśliwi, którzy odkrywają piękno”, Nr AZ-22-01/20-KI-4/21, wydawnictwo Jedność

Tytuł podręcznika klasy VII: „Szczęśliwi, którzy czynią dobro”, Nr AZ-23-01/20-KI-10/22, wydawnictwo Jedność

Tytuł podręcznika klasy VIII: „Szczęśliwi, którzy zdobywają świętość”, Nr AZ-24-01/20-KI-14/23, wydawnictwo Jedność

Program nauczania religii dla klas I-IV ukierunkowany jest na przygotowanie dalsze i bliższe do sakramentów Pierwszej Komunii Świętej oraz pierwszej spowiedzi, a także do życia wyznawaną wiarą także po przyjęciu tych sakramentów. W klasie czwartej natomiast pada akcent na świadectwo życia chrześcijańskiego i rocznicę Pierwszej Komunii Świętej.

Program nauczania religii dla klas V-VIII w założeniu ma dalsze wzrastanie w wierze, szczególnie zmierzając do przygotowania do sakramentu bierzmowania.

Przedmiotowy system oceniania z katechezy jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.

Wymagania edukacyjne dla uczniów klasy IV:

Uczeń:

- omawia przypowieść o budowie wieży, podaje prawdę, że Bóg ma najlepszy plan dla życia każdego człowieka, wyjaśnia znaczenie katechezy w pogłębianiu więzi z Panem Jezusem,
- opowiada o powołaniu apostołów, wie co oznacza słowo „apostoł”, wyjaśnia, że Jezus chce, aby każdy przyjął Jego miłości, w bliskości z Nim, wie, że katecheza przygotowuje do misji głoszenia Ewangelii o Jezusie, każdy powołany i wybrany jak apostołowie do głoszenia Jezusa,
- opowiada i interpretuje przypowieść o uczcie, porównuje Mszę Świętą do uczy, przypomina czym jest łaska uświęcająca, porównuje szatę weselną z przypowieści do czystości duchowej, wyjaśnia, że liturgia jest miejscem spotkania z Jezusem, wymienia części Mszy Świętej oraz ich znaczenie,
- podaje prawdę, że Jezus pragnie, by ludzie go słuchali,
- omawia przypowieść o siewcy, wskazuje kiedy podczas Mszy Świętej jest czytane słowo Boże, wie czym jest homilia, rozumie, że podczas liturgii słowa Bóg mówi do nas oraz że słowo Boże ma wprowadzać w życie,
- opowiada o rozmnożeniu chleba przez Jezusa, przypomina, że Jezus podczas Mszy przemienia chleb w swoje Ciało i wino w swoją Krew, wyjaśnia, że Msza jest ofiarą Chrystusa i naszą, więc własne trudy i cierpienia można złożyć Bogu w ofierze, wymienia części liturgii eucharystycznej,

-opowiada o uzdrowieniu paralytyka, wie, że Jezus ma moc odpuszczania grzechów, wskazuje co dokonuje się w sakramencie spowiedzi, wymienia rodzaje modlitwy – prośby, dziękczynienia i przebłagalna,

-wyjaśnia, że przez spowiedź Pan Jezus chce nas uzdalać do dobrego życia, wskazuje jak należy się przygotować do sakramentu pokuty i pojednania,

-opowiada i wyjaśnia przypowieść o zaginionej owcy, podaje prawdę, że Jezus jest miłosierny i szuka grzeszników, uzasadnia, że spowiedź jest powrotem do Boga po duchowym zgubieniu,

-wyjaśnia dlaczego należy wynagradzać Sercu Pana Jezusa za grzechy, wie na czym polegało nabożeństwo pierwszych piątków miesiąca, zna obietnice przekazane przez Jezusa św. Małgorzacie,

-opowiada o rozmowie bogatego młodzieńca z Jezusem, podaje z pamięci dziesięć przykazań Bożych,

-wyjaśnia znaczenie pierwszych trzech przykazań, uzasadnia obowiązek uczestnictwa we Mszy Świętej,

-wymienia najważniejsze cechy przyjaźni, omawia treść i wspólnotowy charakter „Modlitwy Pańskiej”,

-wyjaśnia, że Msza łączy ludzi i pozwala im cieszyć się spotkaniem we wspólnocie,

-wymienia cnoty boskie, wyjaśnia czym jest cnota wiary, opowiada o wyznaniu wiary Piotra,

-wymienia uczynki miłosierne, o których mówił Jezus, wyjaśnia, że Jezus pragnie pomagać ludziom w ich problemach, podaje przykłady niesienia pomocy drugiemu człowiekowi,

-podaje i wyjaśnia przykazanie miłości Boga i bliźniego, wyjaśnia co znaczy kochać bliźniego jak siebie samego, wyjaśnia dlaczego Jezus chciał by przyprowadzali do niego dzieci i do czego porównał postawę dzieci, opowiada o życiu i działalności świętego Filipa Nereusza, wskazuje w czym można go naśladować,

-podaje prawdę, że Jezus uczy ludzi pokory, wyjaśnia na czym polega pokora wobec Boga i ludzi,

-wyjaśnia grzechy główne i podaje ich przeciwieństwa, uzasadnia wartość pokory,

-wyjaśnia czym jest cnota nadziei, opowiada o uzdrowieniu trędowatego, wie, że Jezus uzdrawia,

-wyjaśnia czym jest cnota miłości, opowiada o cudownym połowie ryb,

-podaje prawdę, że Jezus czyniąc cuda, pragnie pokazać swoją miłość do ludzi,

-opowiada perykopę o głupim bogaczu, uzasadnia, że od troski o dobra materialne ważniejsza jest troska o przyjaźń z Bogiem, uzasadnia, że życie wiarą wymaga dobrego postępowania, mówi o świętości bł. Piotra Frassatiego, wyjaśnia, że zbyt przywiązanie do dóbr materialnych prowadzi do niepokoju i lęku,

-wskazuje w otaczającej rzeczywistości zamysł Stwórcy i ślady działania Boga, troszczy się o świat,

-wyjaśnia czym jest wdzięczność, interpretuje fragment biblijny o uzdrowieniu trędowatych, wyjaśnia dlaczego wdzięczność jest ważną cechą człowieka, wyjaśnia na czym polega modlitwa dziękczynna,

-podaje prawdę, że życie jest darem dobrego Boga, wymienia różne dary otrzymane od Boga w życiu,

-opowiada o spotkaniu Jezusa z Marią i Martą, wskazuje w czym może naśladować Martę i Marię, uzasadnia dlaczego należy starać się zachowywać równowagę pomiędzy sprawami materialnymi i duchowymi,

-opowiada o spotkaniu Maryi z Elżbietą, podaje za co można być wdzięcznym Maryi, wymienia różne dary otrzymane od Boga za pośrednictwem innych, uzasadnia, że warto szukać w innych tego, co dobre,

-opowiada jak Jezus opiekował się apostołami, wyjaśnia prawdę, że Bóg jest zawsze blisko nas i chce się nami opiekować, wyjaśnia czym jest Boża opatrzność, wie, że Bóg opiekuje się nami także przez Anioła Stróża, pamięta, że Jezus pragnie zbawienia wszystkich ludzi, a chrzest i wiara są ku temu pomocą,

-opowiada historię nawrócenia św. Pawła, pamięta, że każdy otrzymuje w życiu zadania jak Paweł,

-opowiada o cudzie w Kanie Galilejskiej, charakteryzuje postawę Maryi na weselu, przypomina, że Jezus czyni cuda, by pomagać ludziom w ich problemach, wskazuje w czym możemy naśladować Maryję,

-wyjaśnia na czym polega cierpliwość, opowiada i interpretuje fragment biblijny o natrętnej wdowie,

-wyjaśnia w czym przejawia się miłość Boga do ludzi i że Bóg najlepiej wie co jest nam potrzebne do życia,

-wyjaśnia czym jest bezinteresowność, opowiada fragment biblijny o ubogiej wdowie, wyjaśnia przebieg i znaczenie przygotowania darów podczas Mszy Świętej, uzasadnia, że hojność może być wyrazem naszej wdzięczności za otrzymane dary,

-podaje dlaczego ważne są zarówno wartości duchowe jak i materialne, wyjaśnia o jakich skarbach duchowych mówi Jezus, wyjaśnia dlaczego skarbem, który należy gromadzić jest zbawienie, wyjaśnia czego dotyczy przykazanie siódme, wyjaśnia dlaczego spełnianie zachcianek powinno być robione rozsądnie,

-wyjaśnia wartość modlitwy przeproszenia, wyjaśnia słowa Jezusa o konieczności przebaczenia, wyjaśnia, że Bóg udziela ludziom przebaczenia za pośrednictwem Jezusa,

-wyjaśnia, że grzech jest zagrożeniem człowieka i przeszkodą w budowaniu przyjaźni z Chrystusem,

-opowiada przypowieść o miłosiernym Ojcu, wyjaśnia czym jest sakrament spowiedzi, wyróżnia grzechy przeciw Bogu i bliźnim, wyjaśnia czym jest sumienie i jakie jest jego zadanie, czym jest rachunek sumienia,

-opowiada scenę zaparcia się Jezusa przez Piotra, wyjaśnia na czym polega żal za grzechy, opisuje czym są grzechy popełnione myślą, uczynkiem i zaniedbaniem, wie czym jest spowiedź powszechna,

-opowiada przypowieść o dwóch synach, wyjaśnia na czym polega mocne postanowienie poprawy, wymienia konsekwencje grzechu w życiu osobistym oraz wspólnotowym,

-podaje prawdę, że Jezus chce przebaczać ludziom grzechy, ponieważ ich kocha, opowiada historię nawrócenia łotra na krzyżu, wyjaśnia na czym polega szczera spowiedź oraz łaska uświęcająca,

-podaje prawdę, że Jezus pragnie, by ludzie odeszli od zła i czynili dobro, wyjaśnia czym jest uczciwość,

-opowiada historię spotkania Zacheusza z Jezusem oraz jak może przemienić życie miłość Boga,

-wyjaśnia na czym polega złota zasada postępowania, wymienia uczynki miłosierne względem duszy i podaje ich przykłady, wyjaśnia na czym polega prawdomówność oraz prawo do poszanowania osoby,

-wyjaśnia na czym polega pracowitość, wyjaśnia biblijną symbolikę budowy domu, uzasadnia konieczność dokonywania wyborów w życiu, opowiada w czym możemy naśladować świętość św. Stanisława Kostki,

-opowiada przypowieść o wiernym i niewiernym słudze, opowiada o wypełnianiu obowiązków na przykładzie świętego Dominika Savio, wyjaśnia potrzebę solidności i dobrego wykorzystania czasu,

-wyjaśnia słowa Jezusa na temat składania darów Panu Bogu, uzasadnia, że przed spotkaniem z Jezusem na mszy należy pojednać się z bliźnimi, pokazuje wartość modlitwy indywidualnej, szczerzej rozmowy z Bogiem, uzasadnia potrzebę wyjaśniania sytuacji konfliktowych,

-wyjaśnia czym jest modlitwa prośby, charakteryzuje modlitwę wspólnotową, wyjaśnia słowa Jezusa o wspólnej modlitwie, przypomina, że na każdej Mszy Świętej warto złożyć Jezusowi swoje intencje,

-wyjaśnia nauczanie Jezusa na temat miłosierdzia Boga i przewycięzania zła dobrem, wyjaśnia wartość prośby w relacjach między ludźmi i Bogiem, wyjaśnia czym jest cnota sprawiedliwości,

-opowiada o roli soli i lampy, wyjaśnia biblijną symbolikę soli, porównuje symbol światła do postawy chrześcijańskiej, wyjaśnia na czym polega przykazanie miłości i że Jezus pomaga nam czynić dobro,

-wyjaśnia wartość modlitwy za innych, ukazuje przykłady dawania świadectwa wiary przez dzieci,

-wyjaśnia czym jest cnota męstwa, opowiada przypowieść o natrętnym przyjacielu, wyjaśnia dlaczego wstawiamy się do Boga w intencji innych osób, uzasadnia wartość każdego jako dziecka Bożego,

-opowiada o uzdrowieniu chromego nad sadzawką, wyjaśnia na czym polega posłuszeństwo wobec Boga, wyjaśnia, że Bóg ma przygotowaną dla nas najlepszą drogę i spełnia prośby najlepiej dla nas,

-wyjaśnia czym jest cnota roztropności, opowiada przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych,

-wyjaśnia, że w przypowieści przyjście pana młodego oznacza spotkanie z Jezusem na które warto być gotowym, podaje przykłady roztropnych postaw ucznia klasy czwartej,

-uzasadnia, że każdy ma jakieś umiejętności, które otrzymał od Boga, warto je rozwijać i pomagać innym,,

-wyjaśnia, że troska o rozwój uzdolnień powinna być jednocześnie troską o zbawienie,

-opowiada historię uzdrowienia sługi setnika i uzasadnia, że cud jest owocem wiary, wyjaśnia, że Jezus przyjmowany w Komunii może przemienić nasze życie, przypomina źródło modlitwy przed Komunią,

-podaje, że modląc się na różańcu, poznajemy życie Jezusa i uwielbiamy Go, wyjaśnia potrzebę modlitwy uwielbienia, opowiada o objawieniach w Gietrzwałdzie, zna tajemnice różańcowe,

-opowiada perykopę o sądzie ostatecznym i wyjaśnia użyte w niej symbole, wyjaśnia na czym polega królowanie Chrystusa, opowiada o czekaniu na powtórne przyjście Jezusa, wymienia postawy oraz zachowania nagradzane przez Boga i te, które zasługują na potępienie,

-podaje czym jest Adwent i charakteryzuje ten okres liturgiczny, podaje kim był Jan Chrzciciel i mówi o jego misji, wyjaśnia na czym polega przygotowywanie drogi dla Jezusa, wyjaśnia znaczenie postanowień adwentowych, uzasadnia, że wśród przygotowań do świąt najważniejsze jest przygotowanie duchowe,

- opowiada o narodzeniu Pana Jezusa, wyjaśnia dlaczego Maryja z Józefem wyruszyli do Betlejem, opisuje biblijną scenę narodzenia Pana Jezusa, wyjaśnia, że Maryja jest Matką Jezusa i wszystkich ludzi, a Jezus jest Synem Bożym urodzonym przez Maryję, podaje przykłady dobrego przygotowania do świąt,
- opowiada o pokłonie mędrców, wyjaśnia co oznaczał pokłon oddany Jezusowi, wyjaśnia nazwę uroczystości Objawienia Pańskiego, wyjaśnia na czym polega sens pracy misjonarza i litery C+M+B,
- opowiada o chrzcie Jezusa, wymienia kto objawił się w czasie chrztu Jezusa, wyjaśnia, co oznacza być dzieckiem Bożym, zna skutki chrztu w życiu chrześcijanina i potrafi je scharakteryzować,
- wyjaśnia czym jest Wielki Post, opowiada o fragmencie biblijnym dotyczącym kuszenia Jezusa,
- charakteryzuje nabożeństwa wielkopostne, podaje czym jest post, pokusa, kuszenie, wstrzeźliwość,
- opowiada o ustanowieniu Eucharystii i kapłaństwa, wie, że Msza jest pamiątką Ostatniej Wieczerzy,
- charakteryzuje znaczenie Eucharystii i kapłaństwa w życiu chrześcijanina,
- opowiada o modlitwie Jezusa w ogrodzie Oliwnym, wyjaśnia czym jest Ogrójec i podaje jego nazwy,
- podaje najważniejsze cechy modlitwy Jezusa – w tym gotowość na wypełnienie woli Ojca,
- opowiada o męce Jezusa i śmierci na krzyżu, opisuje miłość, którą nam wtedy szczególnie okazał,
- wyjaśnia znaczenie symboliki krzyża dla chrześcijanina, wyraża wdzięczność Panu Jezusowi,
- na podstawie tekstu biblijnego opowiada o zmartwychwstaniu Jezusa, uzasadnia, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Jezusa, wymienia symbole wielkanocne, wyjaśnia świętowanie Wielkanocy,
- wyjaśnia znaczenie chleba w życiu człowieka, podaje prawdę o obecności Jezusa w Eucharystii,
- wyjaśnia pojęcie Bożego miłosierdzia, czym jest Niedziela Miłosierdzia Bożego oraz Koronka do Bożego Miłosierdzia, charakteryzuje przesłanie Jezusa Miłosiernego oraz potrzebę zaufania Bożej miłości,
- opowiada treść fragmentu biblijnego o wniebowstąpieniu Jezusa, wyjaśnia istotę przygotowanego nam miejsca w niebie, wymienia sposoby świadczenia o Jezusie oraz opowiada o misji Kościoła,
- podaje prawdę, że Duch Święty to trzecia Osoba Boska, opowiada o zstąpieniu Ducha Świętego, wymienia i wyjaśnia biblijne symbole Ducha Świętego, wymienia i wyjaśnia dary Ducha Świętego oraz rolę w życiu chrześcijanina oraz przejawy jego pomocy i działania w życiu chrześcijańskim.

Wymagania edukacyjne dla uczniów klasy V:

Uczeń:

- interpretuje przypowieść o domu na skale, wymienia wartości, które pomagają osiągnąć prawdziwe szczęście, charakteryzuje pseudowartości proponowane przez dzisiejszy świat,
- uzasadnia, że pójście za prawdą wymaga nieustannego podejmowania wyborów,
- podaje prawdę, że Bóg kocha miłością bezwarunkową, podaje przykłady działania kochającego Boga w swoim życiu, interpretuje biblijną perykopę o zwiastowaniu, uzasadnia, że poszukiwania Boga oznacza otwarcie się na Jego Miłość jak Maryja, formułuje modlitwę dziękczynną za miłość okazaną przez Boga,
- wskazuje teksty biblijne mówiące o powszechności grzechu, wskazuje na Jezusa jako Zbawiciela, który wyzwala z niewoli grzechu, interpretuje biblijny fragment o uzdrowieniu paralityka,
- wymienia najważniejsze wartości w życiu człowieka, omawia biblijny fragment o spotkaniu Zacheusza z Panem Jezusem, podaje prawdę, że stan duszy człowieka wpływa na jego kontakty z otoczeniem, wskazuje jaką przemieniającą siłę ma spotkanie z miłością Jezusa i jak warto za Nim iść w swoim życiu,
- omawia treść perykopy o znalezieniu Jezusa w świątyni, podaje przykłady gubienia i odnajdywania Boga w życiu chrześcijanina, definiuje modlitwę jako dialog i rozmowę z kochającym Bogiem,
- podaje prawdę, że siłą, która pociąga ludzi do dobra jest miłość Jezusa, opowiada i interpretuje przypowieść o chwaście i sieci, wymienia rzeczy ostateczne człowieka, wyjaśnia czym są niebo i piekło,
- podaje prawdę, że Biblia zawiera słowo kochającego Boga, który chce się z nami spotykać, wyjaśnia czym jest objawienie oraz natchnienie biblijne, wyjaśnia czym jest Pismo Święte i z jakich ksiąg się składa,
- uzasadnia potrzebę czytania Pisma Świętego – słowa od Boga oraz wprowadzania go w życie,

- potrafi szukać wybrane fragmenty w Biblii- odróżnia w zapisie księgę, rozdział oraz wersety,
- omawia co znaczy: „stworzyć” i „tworzyć”, interpretuje teksty biblijne o stworzeniu świata, wyjaśnia, że obserwując świat można dostrzec mądrość i wielkość Boga, uzasadnia, że biblijna nauka o stworzeniu oraz nauki przyrodnicze się uzupełniają,
- interpretuje tekst biblijny o stworzeniu człowieka, podaje prawdę, że człowiek jest najdoskonalszym ze stworzeń, wymienia zadania jakie Bóg przekazał człowiekowi oraz że każdy człowiek rodzi się jako kobieta lub mężczyzna, wyjaśnia, że źródłem godności człowieka jest podobieństwo do Boga,
- wyjaśnia kim jest anioł, a kim zbuntowany anioł, podaje prawdę, że aniołowie zostali stworzeni przez Boga, wymienia zadania aniołów oraz w czym nam pomagają, podaje na czym polegał bunt niektórych aniołów,
- interpretuje tekst biblijny o grzechu pierworodnym i obietnicy zbawienia, wyjaśnia wybrane symbole biblijnego opisu dotyczącego grzechu pierworodnego oraz Protoewangelii,
- charakteryzuje istotę oraz skutki grzechu pierworodnego, wyjaśnia na czym polega wolna wola człowieka,
- omawia tekst biblijny o Abla i Kainie, uzasadnia, że grzech niszczy przyjaźń, ukazuje możliwość powrotu do Boga w sakramencie spowiedzi, wskazuje biblijne podstawy sakramentu i jego owoce w naszym życiu,
- prezentuje biblijne opowiadanie o potopie, wyjaśnia dlaczego Bóg ocalił Noego od potopu,
- wyjaśnia symbolikę wieży Babel, wyjaśnia, że egoizm i pycha są przyczyną konfliktów między ludźmi, uzasadnia, że człowiek rozwija się i czyni dobro wtedy, gdy szanuje Boże prawo,
- podaje dlaczego pycha jest zła, wymienia grzechy przeciwko pierwszemu przykazaniu Bożemu,
- charakteryzuje postać Abrahama i wyjaśnia dlaczego jest nazywany „ojcem wierzących”,
- wyjaśnia kim byli patriarchowie, określa miejsce Abrahama w historii zbawienia,
- omawia tekst biblijny o próbie Abrahama, wyjaśnia sens próby wiary Abrahama, omawia podobieństwo Izaaka do Jezusa, zapowiedź pokazania miłości Boga do nas przez śmierć i zmartwychwstanie Jezusa,
- omawia okoliczności zmiany imienia Jakuba na Izrael, definiuje pojęcia: błogosławieństwo, cnoty boskie oraz kardynalne, podaje przykłady działań Boga, które pomagają człowiekowi zmieniać się na lepsze,
- opowiada historię Józefa Egipskiego, uzasadnia potrzebę wybaczenia, wyjaśnia dlaczego warto ufać Bogu nawet w najtrudniejszych sytuacjach i jak Bóg potrafi z każdej sytuacji wyprowadzić dobro,
- omawia sytuację Izraelitów w Egipcie, podaje prawdę, że prosili Boga o pomoc i ich nie zostawił, wyjaśnia czym była Pacha, nawiązuje do słów kapłan na Mszy: „Oto Baranek Boży”,
- opowiada o wybranych wydarzeniach z wędrówki Izraelitów przez pustynię, uzasadnia, że woda ze skały, manna oraz miedziany wąż były znakiem troski Boga o naród wybrany,
- opowiada o przymierzu na górze Synaj, wyjaśnia wstęp do Dekalogu, uzasadnia, że Dekalog jest ponadczasowy oraz, że przykazania są drogowskazami do dobrego życia,
- określa, że sędziowie byli przywódcami Izraelitów, powołanymi przez Boga, by ich wyzwolić,
- charakteryzuje postawę Gedeona, Boże kryteria wyboru ludzi oraz zadania każdego człowieka od Boga,
- omawia treść fragmentu biblijnego o Samsonie, podaje przykłady duchowych mocarzy, uzasadnia, że Bóg udziela nam swej pomocy do walki ze złem, wymienia źródła duchowej mocy człowieka – sakramenty,
- określa czym jest powołanie, wyjaśnia co to był przybytek Pański, opowiada o powołaniu Samuela,
- podaje czym jest sakrament chrztu świętego, zna formułę udzielania chrztu, wyjaśnia symbolikę obrzędów chrztu oraz na czym polega nowe życie otrzymane na chrzcie, wyjaśnia czym jest misja prorocka, kapłańska i prorocka, okazuje wdzięczność Bogu, rodzicom i chrzestnym za otrzymanie chrztu, wymienia jego skutki,
- definiuje pojęcie liturgii Kościoła, wymienia główne części Mszy Świętej, wymienia sposoby obecności Chrystusa w liturgii, uzasadnia, że w liturgii spotykamy Zmartwychwstałego Chrystusa,
- wymienia i omawia elementy liturgii słowa, charakteryzuje liturgię jako dialog Boga z człowiekiem, omawia sposoby odpowiedzi człowieka na słowo Boże, układa wezwania modlitwy wiernych,
- wymienia i omawia elementy liturgii eucharystycznej, wykazuje, że Msza jest uobecnieniem ofiary krzyżowej Jezusa, wyjaśnia treść aklamacji oraz omawia modlitwy eucharystyczne,
- omawia treść przypowieści o dwóch synach, wymienia podstawowe znaki i symbole liturgiczne,
- interpretuje znaki, symbole i postawy liturgiczne występujące podczas liturgii,

- omawia liturgiczne i paraliturgiczne formy liturgii Kościoła, wyjaśnia czym są sakramentalia,
- wymienia pozdrowienia chrześcijańskie, podaje prawdę, że są one wyrazem wiary, podaje przykłady biblijnych pozdrowień chrześcijańskich, wyjaśnia dlaczego pozdrowienia chrześcijańskie są życzeniem Bożego błogosławieństwa, wyjaśnia znaczenie pozdrowień chrześcijańskich,
- interpretuje perykopę o bogaczu i łazarzu, podaje kryteria według których chce kształtować swoje życie, wymienia osoby, które mogą pomóc w podejmowaniu właściwych decyzji, omawia dlaczego obecny rozwój ma wpływ na przyszłość – konsekwencje działań w życiu człowieka,
- definiuje pojęcie „prawo Boże”, omawia czym są przykazania, omawia pierwsze trzy przykazania,
- podaje prawdę, że Bóg stworzył człowieka do życia we wspólnocie z innymi, omawia relacje, na których opierają się relacje międzyludzkie, interpretuje przypowieść o nielitościwym dłużniku, wymienia najczęstsze przyczyny konfliktów w szkole i w rodzinie, omawia sposoby zapobiegania konfliktom i rozwiązywania ich,
- podaje przykłady ludzi, którzy osiągnęli sukces dzięki wyteżonej pracy, interpretuje przypowieść o talentach, uzasadnia, że praca nad rozwojem umiejętności jest realizacją zadań powierzonych przez Boga,
- wyjaśnia wartość czasu wolnego i wymienia możliwości jego zagospodarowania, wymienia co przeszkadza oraz co pomaga w dobrym wykorzystaniu czasu wolnego, wymienia zalety kontaktu z innymi nie przez technikę, uzasadnia dlaczego należy zachować równowagę między pracą, modlitwą i odpoczynkiem,
- określa czym jest wolontariat, wymienia rodzaje pracy wolontariatu, charakteryzuje jego owoce,
- wymienia męczenników, o których mowa w Dziejach Apostolskich i późniejszych źródłach historycznych, podaje przykłady prześladowania chrześcijan współcześnie, wyjaśnia na czym polega męczeństwo ducha,
- podaje przykłady współczesnych areopagów, definiuje pojęcie inkulturacji,
- wyjaśnia kim jest misjonarz, charakteryzuje działalność ewangelizacyjną misjonarzy niosących Ewangelię w różnych częściach Europy, wyjaśnia na czym polega misyjna natura Kościoła,
- prezentuje koleje życia św. Benedykta, opisuje czym jest monastycyzm, reguła zakonna, zakon benedyktynów, charakteryzuje aktualność reguły benedyktyńskiej dla dzisiejszego świata,
- prezentuje działalność św. Wojciecha, wyjaśnia ważne znaczenie chrztu Polski dla jej dalszych dziejów,
- podaje najważniejsze fakty z życia św. Stanisława, relacjonuje wpływ męczeńskiej śmierci św. Stanisława na późniejszej zjednoczenie kraju, uzasadnia dlaczego Stanisław i Wojciech są głównymi patronami Polski,
- podaje fakty z życia św. Jadwigi, wymienia jej zasługi dla chrześcijaństwa,
- interpretuje teksty świętych odnoszące się do Aniołów Stróżów, charakteryzuje ich zadania, uzasadnia, że pomoc Anioła Stróża jest przykładem Bożej opatrzności,
- wie kim są patronowie i święci, wymienia wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki świadczące o jego duchowej sile, ukazuje porównanie fragmentu Księgi Mądrości z życiem św. Stanisława, uzasadnia dlaczego jest on patronem dzieci i młodzieży, potrafi powiedzieć co nam może pomagać na drodze do świętości,
- interpretuje teksty biblijne mówiące o miłosierdziu Jezusa, określa w czym przejawia się Boże miłosierdzie, opisuje życie św. Faustyny i jej rolę w szerzeniu Bożego miłosierdzia, wymienia sposoby czci Bożego miłosierdzia, wykazuje różnicę między objawieniem Bożym, a objawieniami prywatnymi,
- definiuje czym jest ojczyzna, wymienia polskie symbole narodowe, podaje przykłady bohaterów, którzy oddali życie za Ojczyznę, uzasadnia słusność walki o dobro Ojczyzny,
- omawia historię cudownego obrazu Matki Bożej Częstochowskiej, opisuje fakty dotyczące Apelu Jasnogórskiego, wyjaśnia znaczenie jasnogórskiego sanktuarium dla Polaków,
- omawia historię różańca, omawia przesłanie orędzia Matki Bożej z Fatimy, zna tajemnice różańca,
- uzasadnia, że w tajemnicach różańcowych rozważamy wydarzenia z życia Jezusa i Maryi,
- uzasadnia potrzebę modlitwy za zmarłych i że jest ona przejawem wiary w zmartwychwstanie, zna różnicę między 1 i 2 listopada, wie kim są patronowie, wyjaśnia dlaczego na grobach stawia się krzyże,
- podaje definicję roku liturgicznego, wymienia okresy w roku liturgicznym i święta kościelne, wyjaśnia, że Bóg poprzez konkretne wydarzenia w dziejach świata prowadzi nas do zbawienia, przyporządkowuje nabożeństwa do okresów roku liturgicznego,
- opowiada biblijną historię o narodzeniu Jezusa, omawia prawdę wiary o wcieleniu Bożego Syna,

wyjaśnia tradycyjną symbolikę świąt Bożego Narodzenia, śpiewa kolędy, uzasadnia wartość tradycji,
-opowiada biblijną historię o mędrcach, wyjaśnia symbolikę złożonych przez nich darów, uzasadnia, że Bóg daje znaki na naszej drodze do poznania i spotkania Chrystusa, zna znaczenie liter C+M+B,
-omawia treść perykopy ewangelicznej o kuszeniu Chrystusa, charakteryzuje postawę Jezusa wobec kusiciela, wyjaśnia duchowe znaczenie pustyni, uzasadnia konieczność duchowej bliskości z Jezusem dla skutecznej walki z pokusami, wyjaśnia zadania Jezusa – Mesjasza,
-opowiada o wydarzeniach związanych ze zmartwychwstaniem Jezusa, omawia liturgię Wigilii Paschalnej,
-wymienia symbole paschalne i wyjaśnia ich znaczenie, podaje czym jest rezurekcja,
-wyjaśnia dlaczego światło jest symbolem Chrystusa Zmartwychwstałego, podaje przykłady chrystofanii,
-podaje prawdę, że podczas bierzmowania Duch Święty umacnia chrześcijan do bycia świadkami Chrystusa,
-wyjaśnia znaczenie symboli Ducha Świętego oraz znaków towarzyszących zesłaniu Ducha Świętego.

Wymagania edukacyjne dla uczniów klasy VI:

Uczeń:

-wyjaśnia pojęcie wiary, zna podstawowe prawdy wiary, wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego,
-wymienia cechy charakteryzujące wiarę, zna wybrane wersety biblijne określające wiarę,
-wyjaśnia, że wiara jest łaską, darem i zadaniem otrzymanym przez Boga,
-wskazuje co pogłębia wiarę, a co ją niszczy, wyjaśnia sens przykazania miłości, wyjaśnia jak ważne jest zaufanie Bogu oraz postawienie Go na pierwszym miejscu w naszym życiu, wie dlaczego złymi praktykami są czary, wróżbiarstwo, magia, wyjaśnia na czym polega niebezpieczeństwo ich praktykowania,
-wyjaśnia na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, uzasadnia, że bliska więź z Bogiem czyni człowieka szczęśliwym,
-wyjaśnia pojęcie: „opatrność Boża”, omawia prawdę, że Bóg czuwa nad światem i się nim opiekuje,
-uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrność z perspektywy czasu, wyjaśnia, że Bóg posługuje się także zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad światem,
-wyjaśnia czym jest Pismo Święte, wymienia jego księgi, określa czym jest Tradycja Kościoła, wyjaśnia, że czytając Biblię spotykamy się z mówiącym do nas Bogiem,
-omawia budowę Pisma Świętego, potrafi odszukać wskazane fragmenty biblijne,
-zna gatunki literackie w Biblii, zna języki, w których spisywano Biblię, wie dlaczego tłumaczy się na języki narodowe,
-podaje definicję modlitwy, przedstawia jej rodzaje i formy, podaje przykłady modlitwy w Biblii, przedstawia sposoby przezwyciężania trudności w modlitwie, wie, że modlitwa jest bardzo ważna w życiu chrześcijańskim – spotkaniem z Bogiem, który chce nam zawsze pomagać,
-wyjaśnia czym jest psalm, omawia treść wybranych psalmów, wie, że pomagają wyrazić swoje uczucia przed Bogiem, podaje przykłady kiedy technika może służyć głoszeniu Ewangelii,
-przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie, zna historię króla Dawida, wymienia wybrane fakty z życia Salomona, definiuje mądrość oraz różnice mądrości Bożej i ludzkiej,
-wyjaśnia kim jest prorok, charakteryzuje misję i posłannictwo proroka Eliasza, podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina,
-omawia fragment biblijny o Syryjczyku Naamanie, opisuje działalność i cuda proroka Elizeusza,
-charakteryzuje misję Jonasza, wyjaśnia czym jest miłosierdzie i wyjaśnia przymioty Boga,
-podaje czym jest prorocstwo i przykłady prorocत्व mesjańskich, uzasadnia, że spełniły się w osobie Jezusa, uzasadnia konieczność dobrego przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej,
-podaje informacje o działalności Jeremiasza, wyjaśnia, że zapowiadane przez niego nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życia,
-opowiada historię Daniela i opisuje jego postawę, uzasadnia wartość i potrzebę ufniej modlitwy, mówi o

postawie zaufania Bogu w każdej sytuacji życia,

-wie kim jest męczennik, wymienia wartości ważniejsze niż życie ludzkie, uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, opowiada historię śmierci Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki, podaje przykłady współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę,

-opowiada dzieje biblijnego Hioba i czego uczy nas on swoim cierpieniem, wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, podaje przykłady wyprowadzenia przez Boga dobra z różnych trudnych sytuacji naszego życia, wie, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia,

-opowiada historię Jana Chrzciciela, przedstawia jego działalność,

-wyjaśnia czym jest sakrament, wymienia sakramenty, wyjaśnia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina,

-wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia więź z Jezusem,

-wyjaśnia czym jest sakrament pokuty, przytacza i interpretuje fragmenty biblijne i liturgiczne oraz fragmenty z nauczania Kościoła dotyczące tego sakramentu, podaje jego skutki oraz warunki dobrze odprawionej spowiedzi, wyjaśnia sens regularnej spowiedzi i Bożego miłosierdzia w życiu człowieka,

-opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wyjaśnia czym jest namaszczenie chorych,

-omawia znaczenie i skutki tego sakramentu jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia,

-podaje prawdę, że obraz Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa, opisuje ten obraz,

-określa na czym polega Boże miłosierdzie, opowiada o znaczeniu promieni oraz słów na obrazie,

-wymienia wartości nadające sensu ludzkiemu życiu,

podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść,

-podaje znaczenie pojęć: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew,

-podaje znaczenia pojęć: zakon żebraczy, habit, kwesta, przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie, dominikanie,

-prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój nauki,

-omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego,

-wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce i uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej,

-wymienia przyczyny zawarcia unii w Brześciu w 1596 roku, przedstawia znaczenie unii brzeskiej,

-wymienia imiona trzech archaniołów, podaje datę ich liturgicznego święta, charakteryzuje rolę Michała Archanioła oraz znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina,\

-podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus, wie czym jest świętość oraz „mała droga”, charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy,

-opowiada o życiu św. Wincentego a Paulo, jego działalności i pomocy ubogim, działalność księży Misjonarzy i Sióstr Szarytek,

-opowiada o życiu św. Jana Bosko, wyjaśnia na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, umie uzasadnić jak aktualne są jego myśli, mówi o roli założonej przez niego wspólnoty,

-wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, układa plan świętowania rodzinnej uroczystości uwzględniając jej chrześcijański charakter,

-wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, podaje przykłady kultu maryjnego, wyjaśnia dogmaty maryjne, wymienia uroczystości maryjne w roku oraz fragmenty biblijne dotyczące Maryi,

-wie czym są prawo Boże oraz wartości, wymienia obowiązki wynikające z przykazań IV-X,

-wie, że przykazania są dla dobra ludzi, są pomocą w zmierzaniu do nieba,

-wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, podaje przykłady dobrych relacji dzieci z rodzicami, podaje przykłady działań budujących wzajemne relacje w rodzinie,

-wyjaśnia czym jest miłość, wymienia kiedy w rodzinie można się nauczyć relacji miłości, definiuje na czym polega odpowiedzialność w relacjach rodzinnych, kiedy miłość przejawia się w służbie i poświęceniu,

-wskazuje teksty biblijne o wartości i świętości ludzkiego życia, uzasadnia, że miłość jest gwarantem

poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości Bożej i ludzkiej, podaje argumenty, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka,

- wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia,
- uzasadnia zło aborcji i wymienia jej skutki, uzasadnia potrzebę ochrony życia,
- przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci,
- wie czym jest eutanazja i kara śmierci, omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci, wymienia sposoby chrześcijańskiego do nich podejścia, przedstawia nauczanie Kościoła na temat życia, wyjaśnia czym jest i jakie ma cele hospicjum,
- określa jakiej postawy wobec życia oczekuje od nas Bóg, wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć, podaje przykłady w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro,
- wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożytkowość, omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości,
- podaje przykłady zwyciężania zła dobrej w codziennym życiu, dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji(akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej skłonności do złego),
- określa różnice między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, wymienia współczesnych polskich świętych i błogosławionych, zna znaczenie dni 1 i 2 listopada, charakteryzuje powszechne powołanie do świętości, opisuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem,
- podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło: Bóg, Honor i Ojczyzna,
- charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków, uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny,
- wyjaśnia pojęcie: apokalipsa, interpretuje tekst o powtórny przyjsciu Chrystusa, wyjaśnia na czym polega królowanie Chrystusa, na czym będzie polegać sąd, charakteryzuje postawę gotowości na przyjscie Pana,
- opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego, charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina,
- podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi,
- wskazuje na skutki wynikające z wcielenia i odkupienia dla życia chrześcijanina,
- opowiada o pokłonie mędrców, opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, wymienia znaki i osoby, które prowadzą do Chrystusa, zna znaczenie pisania na drzwiach liter C+M+B, omawia znaczenie zbawczej misji Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi,
- wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania,
- omawia na czym polega praca nad sobą, omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania,
- omawia biblijny fragment o Szymonie z Cyreny, wyjaśnia na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem,
- interpretuje fragment biblijny o złożeniu Jezusa do grobu, wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, uzasadnia dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego w Wielki Piątek jest monstrancja, wyjaśnia symbolikę grobu Pańskiego,
- wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka, omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy,
- definiuje czym jest ewangelizacja jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem, omawia owoce działania Ducha Św., opisuje możliwości ewangelizacji w rodzinie,
- prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. Małgorzacie, wie kiedy jest Uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, zna wartość oddania się Sercu Pana Jezusa i praktykowania pierwszych piątków miesiąca,
- wymienia najbardziej znane dzieła sztuki sakralnej, rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła.

Wymagania edukacyjne dla uczniów klasy VII: -

Uczeń:

- wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu, opisuje przejawy miłości Boga do człowieka, podaje, że miłość Boga jest skierowana do każdego człowieka, charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym, wyjaśnia dlaczego jest nazywana Gwiazdą Nowej Ewangelizacji,
- podaje przykłady przeżywania przez ludzi cierpienia i szczęścia, określa istotę prawdziwego szczęścia i cierpienia, podaje prawdę, że Jezus czeka na grzesznika nie jako sędzia, lecz Ten, kto kocha,
- podaje jak pokonać lęk przed wyznaniem grzechów spowiednikowi, uzasadnia, że prawdziwe szczęście może dać człowiekowi Bóg i podążanie za Jego miłością,
- uzasadnia, że wiara jest zadaniem, łaską – darem od Boga, niezastężonym przez człowieka,
- interpretuje biblijny fragment o robotnikach w winnicy, wie, że Bóg pragnie zbawienia wszystkich ludzi,
- wymienia owoce zaufania Jezusowi, interpretuje tekst o słudze setnika, uzasadnia, że Jezus wysłuchuje, tych którzy proszą z wiarą i pokorą, wyjaśnia znaczenie modlitwy przed przyjęciem Komunii na Mszy,
- interpretuje teksty biblijne mówiące o wzajemnych relacjach osób tworzących Świętą Rodzinę, uzasadnia, że Święta Rodzina może i powinna być wzorcem godnego i świętego życia naszych rodzin,
- uzasadnia dlaczego chrześcijanin powinien poznawać objawienie Boże, wyjaśnia, że przyjęcie słowa Bożego prowadzi do przemiany życia, podaje przykłady realizowania słowa Bożego w swoim życiu,
- wie czym jest Ewangelia oraz ewangelie synoptyczne, charakteryzuje przesłanie czterech ewangelistów i główną myśl teologiczną, uzasadnia, że treść Ewangelii jest aktualna w każdym czasie,
- prezentuje biblijne i patrystyczne świadectwa dotyczące historyczności Jezusa, interpretuje teksty biblijne mówiące o tej historyczności, przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa,
- prezentuje pozachrześcijańskie świadectwa dotyczące historyczności Jezusa,
- zestawia wydarzenia biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła – obecność Jezusa w Kościele,
- uzasadnia wartość bycia w obecności Chrystusa, zna tekst o Wniebowstąpieniu Jezusa oraz uzasadnia fakt jego pozostania wśród ludzi – szczególnie w sakramentach,
- wyjaśnia czym są przypowieści, omawia wybrane przypowieść o siewcy, wyjaśnia dlaczego słuchanie słowa Bożego i wypełnianie prowadzi ludzi do królestwa Bożego,
- omawia przypowieść o domu na skale, wyjaśnia na czym polega Dobra Nowina o królestwie Bożym,
- podaje, że słowo Boga jest fundamentem, na którym warto budować własne życie,
- omawia przypowieść o talentach i ją interpretuje, wskazuje na sposoby odkrywania swojego powołania w świetle Bożego wezwania, uzasadnia dlaczego warto rozwijać swoje umiejętności,
- omawia fragment biblijny o ubogiej wdowie, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu, wyjaśnia na czym polega bezinteresowny dar oraz wartości, których nie można zdobyć za pieniądze,
- określa na czym polega roztropność i nieroztropność, omawia przypowieść o dziesięciu pannach oraz ją interpretuje, omawia biblijne obrazy końca świata i potrzebę gotowości na przyjście Jezusa,
- definiuje czym jest cud, wymienia sposoby Bożego objawienia w Jezusie Chrystusie na podstawie wybranych cudów, wyjaśnia, że Jezus dokonuje cudów, gdy człowiek prosi z wiarą,
- omawia i interpretuje przypowieść o zabłąkanej owcy, wskazuje przyczyny zła w świecie, przytacza prawdę, że Jezus jest Dobrym Pasterzem, któremu zależy na dobru swoich owiec, uzasadnia, że Bóg poszukuje człowieka, ponieważ go kocha, Bóg nie zostawia i poszukuje grzesznego człowieka,
- omawia przypowieść o ziarnie gorczycy i zaczynie chlebowym, uzasadnia, że królestwo niebieskie wzrasta dzięki Bożej mocy, a jego rozwój dokonuje się w historii ludzkości,
- opisuje czym jest sakrament święceń, przedstawia go jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby, wskazuje wybrane teksty biblijne dotyczące sakramentu kapłaństwa,
- omawia sposoby przygotowania do poszczególnych sakramentów, wyjaśnia na czym polega godne

udzielanie oraz przyjmowanie sakramentów,

-omawia znaczenie sakramentu bierzmowania dla życia chrześcijanina,

-opisuje czym jest sakrament małżeństwa, przedstawia motyw jego przyjęcia, przedstawia sakrament jako dar i pomoc w realizacji powołania do miłości i służby, przedstawia skutki sakramentu i przebieg udzielania,

-wymienia praktyki religijne chrześcijanina, charakteryzuje zmiany w modlitwie, młodego człowieka od dzieciństwa, wskazuje na sposób życia człowieka wychowanego religijnie,

-wymienia przejawy miłości rodziców do dziecka, przedstawia na czym polega uczestnictwo w życiu rodziny, potrafi wyjaśnić wartość różnorodności relacji w rodzinie wielodzietnej,

-definiuje pojęcie konfliktu międzypokoleniowego i wylicza jego przyczyny, wyjaśnia na czym polega cześć oraz właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych, omawia wybory życiowe młodych ludzi,

-określa czym jest rodzicielstwo, wymienia sposoby przeżywania miłości rodzicielskiej, uzasadnia na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia, wyjaśnia czym jest naprotechnologia,

-definiuje czym jest antykoncepcja i wymienia jej rodzaje, uzasadnia jej zło, uzasadnia zło zapłodnienia in vitro, wymienia postawy wynikające z prawdziwej miłości kobiety i mężczyzny,

-opisuje podstawowe pojęcia etyczne, określa na czym polega relatywizm moralny, przedstawia przyczyny i skutki zła w świecie, uzasadnia potrzebę respektowania obiektywnych norm moralnych,

-określa istotę prawdziwej wolności, definiuje czym są wartości, wyjaśnia różnice wolności i samowoli,

-definiuje czym jest sumienie, podaje przykłady funkcjonowania sumienia, omawia sposoby kształtowania sumienia, wymienia różnice między dobrem i złem w konkretnych sytuacjach moralnych,

-definiuje czym jest powinność moralna, wymienia co pomaga dokonywać wyborów między dobrem i złem,

-przedstawia konsekwencje dobra i zła, wskazuje różnice w postępowaniu z przymusu i własnej woli,

-definiuje pojęcie uczciwości, podaje, że uczciwość jest warunkiem spokojnego sumienia, wyjaśnia, że człowiek uczciwy cieszy się dobrą opinią i budzi zaufanie, uzasadnia ochronę własności,

-omawia czym jest oszczerstwo, krzywoprzysięstwo oraz wiarołomstwo, wskazuje kiedy trzeba walczyć o prawdę i jej bronić, uzasadnia wartość prawdomówności,

-wymienia najważniejsze uczucia i określa czym są, uzasadnia potrzebę rozpoznawania swoich uczuć,

-określa czym są uzależnienia i wyjaśnia na czym polegają, określa ich szkodliwość dla życia człowieka,

-wymienia pozytywne i negatywne skutki korzystania z internetu, charakteryzuje różnice między światem wirtualnym i realnym, argumentuje wartość bezpośrednich relacji osobowych,

-charakteryzuje działalność społeczno-kulturalną Kościoła w czasach niewoli narodowej, wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków,

-określa czym jest i jak się wyraża patriotyzm, ukazuje rolę Maryi w historii Polski dla zachowania wolności i tożsamości chrześcijańskiej Polski: akt oddania Polski Maryi i Jej Sercu i jego owoce,

-wyjaśnia na czym polega miłość do Ojczyzny, uzasadnia wartość miłości Ojczyzny,

-wymienia i omawia przykłady obecności Kościoła w dziejach narodu polskiego, podaje najważniejsze fakty związane z obchodami Tysiąclecia Chrztu Polski, charakteryzuje życie dla Boga i Polski błogosławionego kardynała Stefana Wyszyńskiego, uzasadnia wartość świadectwa wiary w różnych sytuacjach życia,

-wie czym jest sanktuarium, diecezja, seminarium, wie kto jest biskupem w diecezji, gdzie jest katedra, wymienia najważniejsze diecezjalne sanktuaria, wyjaśnia rolę sanktuariów,

-podaje czym jest parafia i kto do niej należy, zna historię swojej parafii, księży i grupy tam działające,

-wymienia formy zaangażowania świeckich w życie parafii, podaje możliwości włączenia się do tych grup,

-definiuje pojęcie Kościoła domowego, charakteryzuje rodzinę chrześcijańską jako Kościół domowy,

-podaje prawdę, że niedziela jest pamiątką zmartwychwstania Chrystusa, wyjaśnia czemu jest nazywana pierwszym dniem tygodnia, omawia na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli,

-wymienia chrześcijańskie tradycje dotyczące życia rodzinnego i społeczno-narodowego, podaje przykłady pielęgnowania chrześcijańskich tradycji przez Polaków w różnych okolicznościach dziejowych,

-charakteryzuje postawę wobec ubogich św. brata Alberta i interpretuje jego słowa o chlebie, podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: chorych, samotnych, biednych, wykluczonych,

- prezentuje wybrane sylwetki męczenników II wojny światowej, opowiada o heroizmie ich życia, opowiada o życiu i działalności św. Maksymiliana Kolbe, uzasadnia świętość jego życia,
- wymienia najważniejsze fakty z życia św. Jana Pawła II, wymienia zasługi Papieża dla Kościoła i Ojczyzny,
- wymienia najważniejsze fakty z życia ks. Jerzego Popiełuszki, podaje przykłady świadków wiary,
- podaje genezę ustanowienia uroczystości Matki Bożej Królowej Polski, interpretuje tekst z Apokalipsy dotyczący Maryi, uzasadnia, że święto jest wyrazem wdzięczności za Bożą opiekę za pośrednictwem Maryi,
- podaje prawdę, że świętość w niebie jest nagrodą za życie ziemskie, wyjaśnia czym są błogosławieństwa, wymienia osiem błogosławieństw, przedstawia nauczanie Jezusa z Kazania na Górze, wyjaśnia, że świętość można osiągnąć przez codzienne dobre życie i podążanie za miłością Boga,
- wyjaśnia co to jest kalendarz liturgiczny, wymienia okresy roku liturgicznego, ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym, charakteryzuje poszczególne etapy roku liturgicznego,
- podaje okoliczności narodzenia Pana Jezusa, omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa dla całej ludzkości oraz poszczególnych ludzi, wyjaśnia, że Jezus przyszedł do całego świata, znaczenie liter C+M+B,
- podaje, że Wielki Post to czas rozważania Męki Pana Jezusa, wskazuje tekst biblijny o cierpieniu Jezusa i interpretuje go, opisuje przejaw miłości Boga do człowieka w historii zbawienia, na podstawie Gorzkich Żali i rozważań drogi krzyżowej opisuje cierpienie Jezusa dla naszego zbawienia,
- podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych na podstawie św. Weroniki, wskazuje współczesne sposoby naśladowania jej czynu,
- podaje cechy wiernego przyjaciela, opowiada o pojmaniu Jezusa w ogrodzie Oliwnym, opisuje tekst dotyczący modlitwy Jezusa, omawia znaczenie ciemnicy w liturgii Wielkiego Czwartku,
- wskazuje tekst biblijny o zmartwychwstaniu, wymienia biblijne relacje o chrystofaniach, wymienia argumenty za prawdziwością zmartwychwstania, analizuje tekst sekwencji wielkanocnej,
- wskazuje przyczyny odchodzenia współczesnego człowieka od Boga, określa czym jest nowa ewangelizacja, uzasadnia, że przyjmując sakramenty jesteśmy odpowiedzialni za dzieło ewangelizacyjne Kościoła,
- wymienia różne sposoby kultu maryjnego (w tym nabożeństwa majowe), wyjaśnia wybrane wezwania „Litani loretąńskiej do NMP”, wyjaśnia dogmat maryjny o Bożym Macierzyństwie, wyjaśnia znaczenie modlitwy tą litaniją, w której prosimy o wstawiennictwo Maryi,
- podaje nazwy miejsc związanych z cudami eucharystycznymi, wyjaśnia przesłanie procesji Bożego Ciała, podaje tytuły pieśni eucharystycznych, przedstawia na czym polega uczestnictwo w życiu Kościoła.

Wymagania edukacyjne dla uczniów klasy VIII:

Uczeń:

- interpretuje tekst biblijny o miłości Boga do człowieka jeszcze przed jego narodzeniem,
- wymienia najważniejsze przymioty Boga – miłości i miłosierdzie, wymienia etapy ziemskiej działalności Jezusa w dążeniu do zbawienia człowieka,
- interpretuje fragment biblijny o bogatym młodzieńcu, wskazuje na sposoby odkrywania powołania w świetle wezwania Bożego, uzasadnia dlaczego nie można zatrzymać się w drodze do świętości,
- wie czym jest łaska Boża, wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem otrzymanym od Boga, wyjaśnia prawdę wiary o konieczności łaski Bożej do zbawienia, charakteryzuje współpracę z łaską Bożą,
- przedstawia nauczanie Jezusa zawarte w Kazaniu na górze, wyjaśnia czym są błogosławieństwa,
- wyjaśnia na czym polega świętość według ewangelicznych błogosławieństw,
- charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym podczas wesela w Kanie Galilejskiej, wymienia miejsca objawień Matki Bożej, przytacza najważniejsze przesłanie objawień w Fatimie,
- wymienia sposoby Bożego objawienia w słowie Bożym, przedstawia na czym polegała przemiana życia wybranych postaci biblijnych, opisuje wartość pójścia za Chrystusem i odpowiedzi na Jego miłość,
- podaje prawdę, że w Biblii Bóg kieruje swoje słowa do wszystkich ludzi i do każdego indywidualnie,
- czyta tekst biblijny ze zrozumieniem i wie, że Biblia jest ponadczasowa, jest słowem Boga do nas,

- charakteryzuje najważniejsze wspólnoty w życiu człowieka: Kościół wspólnota wspólnot,
- przycząca wątki, tematy i postaci z Nowego Testamentu obecne w literaturze pięknej, uzasadnia, że postać Chrystusa najczęściej inspiruje twórców literatury, wymienia przykładowe tytuły takiej literatury,
- wymienia najważniejsze fakty z historii zbawienia, określa kolejność najważniejszych wydarzeń z historii zbawienia, wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata,
- na podstawie tekstów biblijnych omawia etapy powstawania Kościoła, wie kim jest apostoł, charakteryzuje rolę Jezusa w powstawaniu Kościoła, wie, że papież i biskupi są następcami apostołów,
- omawia fragment biblijny o powierzeniu władzy w Kościele św. Piotrowi, zna pojęcia: papież, prymat papieża, Namiestnik Chrystusa, zna hierarchiczną strukturę w Kościele, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości, wie kto jest biskupem w swojej diecezji,
- omawia powołanie i nawrócenie Szawła, charakteryzuje działalność apostołską św. Pawła,
- uzasadnia jak można być apostołem w codziennych sytuacjach życia,
- wie czym jest dogmat, wymienia poszczególne prawdy wiary zawarte w Credo i je wyjaśnia, uzasadnia, że wiara w Boga jest wielką wartością,
- charakteryzuje najważniejsze obrazy biblijne Kościoła, wyjaśnia co znaczy, że Kościół jest wspólnotą, określa zadania wierzących w Kościele, określa swoje miejsce i rolę w Kościele,
- wymienia podstawowe prawdy o Kościele, wymienia i wyjaśnia przymioty Kościoła katolickiego: jeden, święty, powszechny i apostołski, uzasadnia odpowiedzialność każdego człowieka za Kościół,
- wyjaśnia hierarchiczną strukturę Kościoła oraz pojęcia: Stolica Apostolska, papież, kuria rzymska, nuncjusz, konferencja episkopatu, metropolia, diecezja, biskup, wie na czym polega nieomyślność papieża,
- wymienia posługi kapłana oraz funkcje, jakie mogą pełnić w Kościele świeccy,
- wyjaśnia zadania świeckich w realizowaniu misji królewskiej, kapłańskiej i prorockiej,
- podaje możliwości włączenia się w życie wspólnoty diecezjalnej i parafialnej, wymienia grupy, ruchy i wspólnoty działające na terenie swojej parafii, uzasadnia wartość uczestnictwa w takich grupach,
- wyjaśnia czym jest sakrament bierzmowania, w oparciu o teksty biblijne omawia działanie Ducha Świętego w życiu człowieka, omawia znaczenie sakramentu bierzmowania w życiu chrześcijanina,
- przycząca i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne i nauczania Kościoła na temat bierzmowania,
- opisuje i wyjaśnia przebieg udzielania sakramentu bierzmowania, omawia skutki sakramentu,
- wymienia i omawia dary Ducha Świętego i wyjaśnia ich znaczenie, omawia owoce działania Ducha Św.,
- wyjaśnia nazwę: „bierzmowanie”, wymienia warunki otrzymania sakramentu oraz kto jest szafarzem,
- wymienia i wyjaśnia pojęcie grzechu przeciwko Duchowi Świętemu,
- podaje prawdę, że przebaczenie i pojednanie prowadzi do doświadczenia miłości, podaje prawdę o miłości Boga, który szuka człowieka, przedstawia skutki wynikające z sakramentów spowiedzi i Eucharystii,
- wyjaśnia wartości nadające sens ludzkiemu życiu, wyjaśnia na czym polega samowychowanie, wie, że trzeba od siebie wymagać szczególnie w nawróceniu i poprawie życia,
- wie czym jest pokora i pycha, podaje ich biblijne przykłady, uzasadnia wielką wartość pokory,
- wymienia prośby modlitwy „Ojcze nasz”, odczytuje przesłanie tej modlitwy, uzasadnia potrzebę systematycznej modlitwy, omawia program tej modlitwy jako program życia chrześcijańskiego,
- wie czym jest wychowanie, podaje hierarchię wartości wynikających z wiary, opisuje proces wychowania,
- określa różne sposoby postrzegania relacji z Bogiem i innymi, wyjaśnia na czym polega kultura bycia w szkole, parafii, grupie rówieśniczej, wskazuje zmiany zachodzące we własnym postrzeganiu Boga i ludzi,
- wymienia swoje zdolności oraz pozytywne cechy charakteru, omawia potrzebę konfrontacji własnego obrazu siebie z opiniami innych,
- podaje przykłady sytuacji, w których należy wypowiedzieć słowa krytyki, omawia jak pracować nad własnym rozwojem społecznym, wyjaśnia potrzebę krytycznych słów i różnice krytyki i krytykanctwa,
- podaje przykłady autorytetów, formułuje kryteria uznania kogoś za autorytet,
- uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże, charakteryzuje sposób realizacji własnej drogi życiowej określając cele dalsze i bliższe, uzasadnia, że praca może służyć innym,

- wskazuje sposoby pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej, podaje przykłady bezinteresownej troski o ludzi w potrzebie: samotnych, uzależnionych, bezradnych, wykluczonych społecznie,
- podaje, co pomaga stawać się prawdziwym chrześcijaninem, wyjaśnia na czym polega rola Kościoła w zbawianiu człowieka, wskazuje konieczność łaski Bożej do zbawienia i czym jest powszechność zbawienia,
- wyjaśnia pojęcie ekumenizmu w kontekście rozumienia katolickiego wyznania wiary,
- definiuje pojęcia: katolicka nauka społeczna i grzech społeczny, wymienia podstawowe encykliki społeczne Kościoła i ich autorów oraz podstawowe zasady życia społecznego,
- wskazuje na źródła wiedzy na temat istnienia Boga, podaje argumenty za niesprzecznością wiary i rozumu,
- omawia rozwój życia zakonnego w dziejach chrześcijaństwa, omawia rolę zakonów w historii świata,
- omawia przykłady działalności misyjnej, zaangażowanie osób duchownych i świeckich, w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła opisuje jego misyjną działalność,
- omawia ogólnie czym jest religia, wymienia główne religie monoteistyczne i politeistyczne,
- rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach,
- wyjaśnia okoliczności tworzenia i cel rozpowszechniania krzywdzących opinii i stereotypów,
- wie czym jest terroryzm, uzasadnia zło moralne działań terrorystycznych,
- wie czym jest sekta, wymienia jakie niebezpieczeństwa niosą ze sobą sekty, określa ich działania,
- wymienia wartości, którymi powinien się kierować chrześcijanin i jak młody człowiek może świadczyć o Chrystusie, wyjaśnia jak ważne jest dawanie świadectwa wiary w codziennym życiu,
- definiuje pojęcie totalitaryzmu i podaje przykłady takich systemów, opowiada o roli Kościoła w czasach totalitaryzmów hitlerowskiego i bolszewickiego, wyjaśnia dlaczego te systemy chciały zwalczać wiarę,
- wskazuje najważniejsze aspekty z życia św. Franciszka z Asyżu, wskazuje cel troski o świat stworzony,
- określa czym jest modlitwa, podaje przykłady ludzi, którzy opierali swoje życie na modlitwie, podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życia, wie, że modlitwa jest rozmową i spotkaniem z Bogiem i fundamentem codzienności życia chrześcijańskiego,
- wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego i wiąże je ze sprawiedliwością, powołując się na przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, wymienia najważniejsze wydarzenia z życia św. Matki Teresy z Kalkuty,
- omawia najważniejsze wydarzenia z pontyfikatów papieży: Jana XXIII, Pawła VI i Jana Pawła II,
- ukazuje działalność świętych papieży XX wieku, charakteryzuje świętość życia Jana Pawła II,
- wymienia i opisuje uroczystości maryjne – szczególnie Wniebowzięcie NMP, wyjaśnia dogmat o wniebowzięciu, charakteryzuje istotę kultu Maryi, opisuje maryjność św. Jana Pawła II,
- podaje naukę Kościoła na temat komunii ze świętymi, podaje przykłady wstawiennictwa świętych, zna znaczenie 1 i 2 listopada, wie kim są patronowie, uzasadnia powszechne powołanie do świętości,
- wymienia i określa trzy rzeczywistości Kościoła: pielgrzymujący, cierpiący i chwalebny, wskazuje związek między wiarą w czyściec, a Bożym miłosierdziem, wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka, wyjaśnia znaczenie Eucharystii dla budowania jedności Kościoła w wymiarze doczesnym i wiecznym,
- wskazuje miejsce Adwentu na schemacie roku liturgicznego i omawia jego znaczenie, wymienia tradycje i symbole adwentowe, wyjaśnia ich sens i znaczenie,
- wyjaśnia, że Narodzenie Jezusa jest wypełnieniem protoewangelii, wyjaśnia, że Słowo Boże-Jezus stał się człowiekiem, by wypełnić Boży plan zbawienia, zna fragmenty biblijne o Bożym Narodzeniu,
- wie czym jest „objawienie Pańskie”, wymienia mędrców jako przedstawicieli wszystkich ludzi, wymienia co może być darem dzisiejszych ludzi dla Jezusa – szczególnie dobre uczynki, zna znaczenie liter C+M+B,
- przedstawia okres Wielkiego Postu jako czasu pokuty i nawrócenia, określa na czym polega nawrócenie,
- wyjaśnia znaczenie modlitwy, postu i jałmużny, omawia znaczenie wybranych przykazań kościelnych,
- interpretuje biblijny fragment o zmartwychwstaniu, przytacza przykłady chrystofanii, uzasadnia, że zmartwychwstanie otwiera nam drogę do nieba, przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej,
- podaje prawdę, że misją Kościoła jest zbawienie wszystkich ludzi, wyjaśnia, że Duch Święty pobudza serca ludzi, aby z wiarą głosili Ewangelię tym, którzy jej nie słyszeli, odpowiedzialność każdego za świadectwo

wiary, uzasadnia wartość świadectw wiary w różnych sytuacjach życiowych.